

VF 44 (1985): 82-83

87965

Korta rapporter

Summary: Some flight-characteristics of Purple Heron, *Ardea purpurea*.

Apart from well-bulging neck and large feet there are other valuable flight-characteristics which are of help in the identification of Purple Heron *Ardea purpurea*.

The legs of Purple Heron are longer than those of Grey Heron *A. cinerea*, with the legs of Purple, measured from the tip of the tail to the hindtoe more than 1.5 times longer than the tail (measured from the trailing edge of the wing), whereas the legs of Grey are only roughly 0.3–1.2 times the length of the tail. This might seem negligible, but since the leg measurements of each species are usually at these extremes (i.e. more than 1.5 compared to 0.3) the difference is most apparent. The flight of Purple is not so heavy as that of Grey — often apparent, but sometimes very difficult to discern. A further useful characteristic is that the Grey Heron always flies with wings typically arched, whereas the wings of Purple are more elastic and, although as arched as the wings of Grey on the lower level of the stroke, become almost straight on the upper level of the stroke (see Fig.). Although of little use when the bird is climbing, this is a reliable feature in steady flight. The fact that the Grey Heron usually displays a more contrasting pale wingbar along the upper, greater secondary-coverts, even in poor light, is sometimes a good character but is not always reliable. Identification of a Purple Heron in flight must be made with utmost caution, and it would be unwise to rely solely on any of these characteristics. Nevertheless, they can be most valuable, especially when one needs to decide quickly whether an overflying heron warrants a second, thorough look.

Litteratur

Sharrock, J.T.R. 1978. Mystery photographs. *British Birds* 71: 33.

Svensson, L. 1978. Sällsynta fåglar i Sverige 1976 — rapport från SOF:s raritetskommitté. *Vår Fågelvärld* 37: 73–80.

Magnus Ullman, *Kännärvägen* 9L: 221, 222 46 Lund

Hökugglans spelläte

GUNNAR MARKGREN

Under vintern 1983–84 visade sig hökugglor över stora delar av Sverige. I Lindesbergstrakten i Västmanland sågs hökugglor vid upprepade tillfällen. Några exemplar uppehöll sig långa perioder i närheten av Grimsö forskningsstation, där jag ägnade dem åtskilligt intresse. Ugglorna var här påfallande tystlåtna. Några gånger hördes hökliska skriande läten av den typ som omnämns i handböckerna. Detta hände i regel när två fåglar konfronterades med varandra. Vid ett enda tillfälle lät en i en hög asp sittande hökuggla höra ett kort porlande läte, som jag lade på minnet.

I flertalet äldre handböcker ges dålig eller ingen information om hökugglans spelläte och beteende under våren. Det talas t.ex. om "poande" läten eller att vårläten skulle likna pärlugglans. I några böcker av modernare snitt finns visserligen vederhäftiga uppgifter, men måhända kan följande skildring vara av intresse som komplement.

Under påskhelgen 1984 vistades jag vid Lofsdalen i Härjedalen med kvarter på drygt 800 meters höjd över havet på sluttningen av fjället Digervålen. Biotopen är här grandominerad äldre skog med rikt björkinslag och enstaka grova furor. Skogen glesnar hastigt ovanför 800-metersnivån och övergår i nästan trädlös hed och myrmark. I översta skogsskiktet är hökugglan häckfågel och har ofta iakttagits, dock sällan under vinterhalvåret. Mellan den 20 och 24 april 1984 hörde jag vid flera olika tidpunkter på dygnet, t.ex. kl 05, 08, 12, 13, 19 och 23, upprepade porlande eller bubblande visslingar från fåglar som befann sig utom synhåll. Med hökugglan från Grimsö i minnet misstänkte jag dock genast att det rörde sig om denna art, och mellan kl 12.10 och 12.50 den 26 april hade jag tillfälle att iakta och lyssna till hökugglor-nas spel i fullt dagsljus.

Ugglehanen ropade hela tiden från höga grantoppar och flyttade sig ofta mellan träden. Det läte han frambringade var en hastigt porlande visselton, något påminnande om kattugglans s.k. xylofondrill, eller kanske allra mest om småspovens spelläte, fastän någon halv oktav lägre i tonhöjd. Varje visselstrof var bara 2–3 sekunder lång och upprepades periodvis med 2–5 sekunders intervall. Som förstås av denna beskrivning liknar ljudet inte alls pärlugglans milda flöjtande.

Den andra i sammanhanget uppträdande ugglan, som rimligtvis bör ha varit honan, närmade sig hanen några gånger i låg bågflykt och slog till i ett närbeläget träd. Hon skrek då ljudligt "vie keck keck". Istället för att som väntat söka kontakt flyttade hanen sig då något tiotal meter bort till en annan grantopp, där han fortsatte sitt spel. Tydligt var han inställd på att visa upp en stor del av sitt revir. På det sättet flyttade sig ugglorna mot väster, tvärs över fjällsluttningen, medan jag sakta följde dem på skidor. Hökugglor-na är ju som bekant ganska orädda, och det här paret föreföll helt ostört av min närvaro. Som antytts av tidsangivelsen pågick hela spelsekvensen i ca 40 minuter, varefter ugglorna tystnade. De var då utom synhåll, varför jag inte vet om exempelvis parning följde.

Om jag utgår ifrån att det var samma hökuggla jag hörde ropa — eller snarare "porla" — hela tiden mellan den 20 och 27 april, så bör hanens spelrevir ha varit utsträckt ca 600 m i öst-västlig riktning tvärs över fjällsluttningen och ungefär 200 m i höjdd i terrängen.

Summary: Song and spring behaviour of Hawk Owl, *Surnia ulula*.

The mating call in spring of the male Hawk Owl is a series of short (2–3 seconds) bubbling notes. This call was heard several times between 20 and 24 April in Lofsdalen, province of Härjedalen. The habitat was

mixed coniferous forest at an altitude of 800 m. The pair consisted of a male then a female. The male was seen with a few birds were seen about 40 m from the male was seen 200 by 600

Gunnar Markgren
Riddarhyttan

Ovanlig

KARL-ERIK

I förorten
par skator
inflätat i en
bilden häri
ter en mat

Summary

Northwest
their nest in
Karl-Erik

Det ovanlig
The unusu

mixed coniferous forest, with rich interspersed birch, at an altitude of about 800 meters. On 26 April, at noon, the pair of Hawk Owls were observed displaying. The male then uttered repeated mating calls from tops of high spruces, continually moving to a new position. The female sometimes perched in adjacent trees, and answered with a few high notes. Mating was not observed but the birds were out of sight when they became silent after about 40 minutes. The size of the territory within which the male was heard calling over several days was roughly 200 by 600 meters.

Gunnar Markgren, Grimsö forskningsstation, 770 31 Riddarhyttan

Ovanligt skatbo

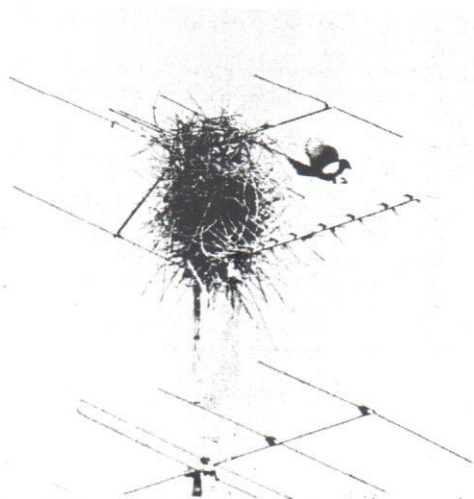
KARL-ERIK FRIDZÉN

I förorten Tensta, nordväst om Stockholm, byggde ett par skator 1984 sitt bo på en märklig plats. Hela boet var inflästat i en TV-antenn på taket till ett sexvåningshus. På bilden härintill ses en av föräldrafågelnarna lämna boet efter en matning av ungarna.

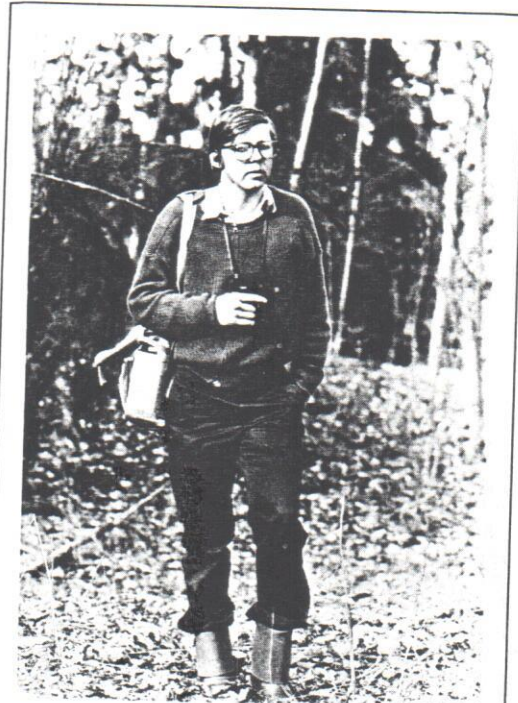
Summary: *Unusual nest site of Magpie, Pica pica.*

Northwest of Stockholm a pair of Magpies 1984 built their nest in a TV-antenna.

Karl-Erik Fridzén, Stopvägen 35, 161 43 Bromma

Det ovanliga skatboet i Tensta. Foto: Karl-Erik Fridzén.
The unusual Magpie nest.

Tero Niemi

Ny intendent i SOF

SOF:s nye intendent — Gustaf Aulén — är knappast okänd för svenska ornitologer och naturvårdare. Framför allt är det engagemanget för den vitryggiga hackspetten som gjort att Aulén har kunnat etablera ornitologkontakter över i stort sett hela Sverige. Arbetet med vitryggen har utgjort huvudprojektet under tio års faunavårdsarbeten vid lantbruksuniversitetet.

Fastän den ornitologiska skolningen skett vid Mälarens vikar och övrig skolning i Sigtuna och Uppsala kallar sig Gustaf Aulén allt annat än lokalpatriot. Sommarviste på Öland och olika naturvårdsuppdrag (urskogs- och fjällskogsprojekt) har i stället fört honom till intressant natur i alla svenska landskap. Det är därför positivt, konstaterar han, att regionalföreningskontakterna i det nya jobbet också fortsättningsvis bör kunna ge möjligheter att besöka landets olika delar.

Trots (?) den här gedigna bakgrunden tycks Gustaf Aulén fortfarande ha den ornitologiska upptäckarglädjen kvar, där komplexet kända och okända fåglar, blandade fågelskådare och olika skådarplatser förefaller vara en outtömlig källa till glädje. Och det är ju så det är!

Lars Lindell